

Saoirse an phreasa a chosaint le linn thréimhse seo an choróinvíris

Tá ráig an choróinvíris tar éis drochthionchar a bheith aige ar na meáin ag tréimhse a bhfuil faisnéis chruinn ag teastáil níos mó ná riamh.

Tá staid airgeadais na meán, go háirithe na meáin nuachta, ag dul in olcas ar fud an Aontais Eorpaigh mar gheall ar laghdú tobann nó cailteanas iomlán ioncaim fógraíochta, rud a d'fhéadfadh a bheith ina shiocair le cliseadh eagraíochtaí nuachta ar fud na hEorpa.

I [rún an 17 Aibreán](#), tharraing feisirí Eorpacha aird ar an tábhacht a bhaineann le meáin atá saor, neamhspleách agus a chistítear go leordhóthanach do dhaonlathas feidhmiúil agus chun a áirithiú go gcuirfear saoránaigh ar an eolas go maith, go mór mór i rith géarchéime cosúil leis an ráig Covid-19.

Chuir feisirí in iúl chomh maith gur fadhb ollmhór shláinte phoiblí é bréagaisnéis faoin gcoróinvíreas agus d'iarr siad ar an gCoimisiún foinsé faisnéise Eorpach a bhunú, sna teanga oifigiúla ar fad, chun a áirithiú go bhfuil rochtain ag muintir na hEorpa ar fhaisnéis chruinn agus fíoraithe.

Tá an tsaoirse chun tuairimí a nochtadh agus faisnéis a fháil, agus saoirse agus iolrachas na meán, cumhdaithe sa [Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh](#) agus sa [Choinbhinsiún Eorpach um Chearta an Duine](#).

CAIRT UM CHEARTA BUNÚSACHA AN AONTAIS EORPAIGH

Airteagal 11

Saoirse chun tuairimí a nochtadh agus faisnéis a fháil

- 1 Tá ag gach uile dhuine an ceart chun saoirse nochtaithe tuairime. Folóidh an ceart sin saoirse chun tuairimí a bheith ag an duine agus faisnéis agus barúlacha a fháil agus a thabhairt gan cur isteach ó údarás poiblí agus ar neamhaird ar theorainneacha.
- 2 Déanfar saoirse agus iolrachas na meán a urramú.

europarl.eu

Grafaic faisnéise: An Chairt um Chearta Bunúsacha

Maoiniú éigeandála do na meáin

Chun aghaidh a thabhairt ar an ngéarchéim atá ag bagairt ar na meáin, tá feisirí an choiste um chultúr tar éis iarraidh ar an gCoimisiún Eorpach an fhéidearthacht a fhiosrú i dtaca le [ciste éigeandála a bhunú](#) chun tacaíocht a thabhairt d'earnáil na meán agus an phreasa.

Glacadh le roinnt bearta ar leibhéal na hEorpa cheana féin chun tacú le saoirse na meán agus chun iriseoirí a chosaint. An mhí seo caite, chuir an tAontas Eorpach [€5.1 milliún](#) ar fáil chun tionscadail a mhaoiniú a bhfuil sé mar aidhm leo sárúithe ar shaoirse an phreasa a aithint agus a chosc, baol ar an iolrachas a aimsiú, agus tacú le fiosrúcháin thrasteorann.

SAOIRSE NA MEÁN SAN AONTAS EORPACH 2020

Rangú domhanda* Scór

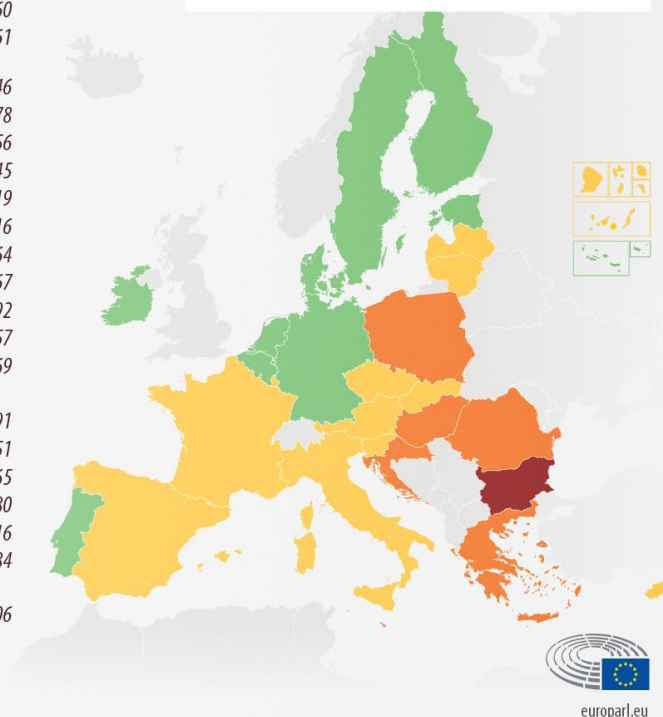
2	An Fhionlainn	7.93
3	An Danmhairg	8.13
4	An tSualainn	9.25
5	An Ísiltír	9.96
10	An Phortaingéil	11.83
11	An Ghearmáin	12.16
12	An Bheilg	12.57
13	Éire	12.60
14	An Eastóin	12.61
17	Lucsamburg	15.46
18	An Ostair	15.78
22	An Laitvia	18.56
27	An Chipir	20.45
28	An Liotuáin	21.19
29	An Spáinn	22.16
32	An tSlóivéin	22.64
33	An tSlóvaic	22.67
34	An Fhrainc	22.92
40	An tSeicia	23.57
41	An Iodáil	23.69
48	An Rómáin	25.91
59	An Chróit	28.51
62	An Pholainn	28.65
65	An Ghréig	28.80
81	Málta	30.16
89	An Ungáir	30.84
111	An Bhulgáir	35.06

Staid reatha

(de réir an Innéacs um Shaoirse an Phreasa)

◆ Maith (0 - 15 pointe)	◆ Roinnt fadhbanna ann (25.01 - 35 pointe)
◆ Measartha maith (15.01 - 25 pointe)	◆ Gan a bheith maith (35.01 - 45 pointe)

* Is é 0 an scór is fearr agus 100 an scór is measa.

Foinse:
Tuairisceoirí gan Teorainneacha (2020)

europarl.eu

Grafaic faisnéise: Innéacs 2020 um Shaoirse na Meán

Lá Domhanda Shaoirse an Phreasa

Mar gur cuid rithábhachtach d'aon tsochaí dhaonlathach meáin atá saor, éagsúil agus neamhspleách, tá an tAontas Eorpach tiomanta leanúint den saoirse tuairimíochta agus cainte a

chur chun cinn agus a chosaint ar fud an domhain.

Roimh Lá Domhanda Shaoirse an Phreasa a cheiliúrtar an 3 Bealtaine, foilsíodh [Innéacs Domhanda de Shaoirse an Phreasa 2020](#). In innéacs na bliana seo, cuirtear san áireamh tionchar ráig an choróinvíris ar iriseoireacht shaor agus fhéaráilte.

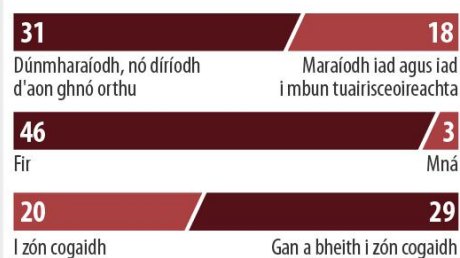
Is léir ó innéacs 2020 go bhfuil an Eoraip ar an áit is fearr ar domhan ó thaobh shaoirse an phreasa de. Ag barr an tábla ar leibhéal domhanda, tá an Iorua, an Fhionlainn, an Danmhairg, an tSualainn agus an Ísiltír. Rangaíodh [Éire](#) sa 13ú áit as 180 san innéacs.

In ainneoin go bhfuil an tAontas Eorpach ar an réigiún is fearr ar domhan ó thaobh shábháilteacht an phreasa de, tugann Tuairisceoirí gan Teorainneacha (RSF) le fios go mbaineann contúirtí le hobair iriseoirí san Eoraip mar sin féin.

SAOIRSE AN PHREASA TIMPEALL AN DOMHAIN

Iriseoirí a maraíodh, a coimeádadh nó a coinníodh ina ngialla (2019)

Iriseoirí a maraíodh

Maraíodh 941 iriseoirí le 10 mbliana anuas

Foinse:
Tuairisceoirí gan Teorainneacha (2019)

Grafaic faisnéise: cás iriseoirí timpeall an domhain

Ar leibhéal domhanda, tá tionchar tar éis a bheith ag na bearta Covid-19 atá glactha ag rialtais i roinnt tíortha ar a rangú san innéacs. Rangaíodh an tSín sa 177 áit as 180, tá an Iaráin sa 173 áit agus tá an Iaráic sa 162 áit.

Tá sé tugtha le fios ag RSF gur [maraíodh 11 iriseoirí](#) ó thús 2020. Ba é 2019 an bhliain ba shábháilte ó bhí 2003 ann, ach maraíodh 49 iriseoirí timpeall an domhain, [dúnmharú Lyra McKee](#) i gcathair Dhoire san áireamh.

Tá 361 iriseoirí á gcoinneáil timpeall an domhain i láthair na huaire, i gcomparáid le 389 i Nollaig 2019. As na hiriseoirí ar fad atá á gcoinneáil, is sna tíortha seo a leanas a bhfuil beagnach leath dóibh: an tSín, an Éigipt agus an Araib Shádach.

Tá tuilleadh faisnéise ar fáil sna grafaicí faisnéise thuas, agus tá faisnéis faoi mhodheolaíocht Thuairisceoirí gan Teorainneacha ar fáil [anseo](#).

Tuilleadh faisnéise

[Físchomhdháil na Comhairle maidir le bearta chun tacú le hearnálacha an chultúir agus na cruthaitheachta \(8 Aibreán 2020\)](#)

[Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha](#)

[Cosaint ceart bunúsach san Aontas Eorpach](#)

[Físeán: "Is ionann deireadh le saoirse an phreasa agus deireadh leis an daonlathas"](#)